

Останній дюйм (скорочено)

Джеймс Олдрідж

У свої сорок три роки Бен був досвідченим льотчиком, але польоти і досі приносили йому задоволення. На жаль, з цим було покінчено: після сорока про справжню льотну роботу належало забути. До того ж у нього не склалися стосунки з дружиною, а десятирічний син Деві був чужим і незрозумілим обом батькам.

Цього разу Бен, виконуючи політ на старенькому "Остері", взяв із собою Деві і незабаром пожалкував про це: літак, що летів над Червоним морем, безжально жбурляло в розпеченому повітрі. Але наляканий хлопчик тримався достойно, і це тішило батька. Все-таки Деві не витримав, заплакав, а Бен ще раз подумав про те, що зовсім не вміє розмовляти із сином. Він занадто різко відповідав на питання малюка, хоча обіцяв розповісти йому, як посадити машину.

"Вся справа у тому, щоб правильно розрахувати... Коли вирівнюєш літак, треба, щоб відстань до землі була шість дюймів... Рівно шість. Якщо взяти вище, то стукнешся при посадці і пошкодиш літак. Занизько — наскочиш на грудку і перекинешся. Вся справа в останньому дюймі".

Відразу ж батько показав хлопчику, як це робиться, майстерно посадив літак на берег Акулячої бухти, названої так через її "населення". Бен і прилетів сюди заради того, щоб зробити фотографії акул, підібравшись до них якомога ближче. Потрапивши в бухту, він, здавалося, зовсім забув про сина і тільки зрідка давав йому розпорядження допомогти при розвантажуванні.

"А сюди хто-небудь коли-небудь заходить?" — запитав його Деві.

"Ніхто,— довелося відповісти Бену.— Сюди можна потрапити тільки на легкому літаку".

Приготувавши акваланг і фотоапарат для підводних зйомок, Бен увійшов у воду. Він ще раз наказав Деві не підходити до води, не хвилюватися про нього і знову відчув, що говорить із сином занадто різко, як із чужим.

Хлопчик дивився на море, що поглинуло його батька, і думав, що ж із ним буде, якщо батько так і не випірне з морської безодні.

А Бен був захоплений роботою. Акул було багато, але вони трималися на відстані. Льотчик вирішив приманити їх ближче після обіду, щоб зняти фільм про акул, замовлений йому телекомпанією.

Піднявшись на поверхню, він звелів сину принести з літака сніданок, а сам став готувати апаратуру для наступного занурення. Поївши, приліг і відразу ж заснув.

Прокинувшись, Бен став готуватися до нового спуску під воду. А Деві занепокоєно дивився на нього і знову взявся розпитувати, чи знає хто-небудь, що вони тут, і чи зможуть їх знайти. Бен зрозумів, що хлопчик просто боїться залишитися один, і спробував заспокоїти його, пообіцявши пробути під водою лише півгодини. Він знав, що чекати на акул доведеться недовго, адже тепер він прихопив із собою приманку —

шматок кінського м'яса. Акули кинулися прямо до конини. Знімки виходили чудові. Коли плівка вже закінчувалася, Бен помітив, що його руки і груди вимазані кров'ю від конини. Тепер акули йшли просто на нього. Чоловік прокляв свою дурість, але було вже запізно. Страшні різці вхопили його праву руку і пройшли по лівій, мов лезо. Щось різнуло по ногах. Вода скаламутилась від крові.

Дивом вибравшись на берег, Бен втратив свідомість. Оговтавшись, він голосно покликав сина і за хвилину побачив його сповнене жаху обличчя.

"Що мені робити?" — кричав Деві. Якби ж Бен знав! Руки горіли, немов у вогні, ноги не рухалися, і все пливло, наче в тумані.

Льотчик знав, що не зможе вести літак. А це означало загибель і його, і сина. Перемагаючи страшний біль, Бен звелів Деві перев'язати йому руки, щоб зупинити кров, стягнути акваланг. Знову втрачаючи свідомість, він зрозумів, що для того, щоб урятуватися, десятирічній дитині належить виконати справу надлюдської складності. "Єдина надія врятувати хлопчика—літак, і Деві доведеться його вести. Немає ні іншої надії, ні іншого виходу... Хлопчика не можна лякати". Налякана дитина заплакала, та батько, зібравши останні сили, намагався заспокоїти малюка, а сам тим часом обмірковував план урятування. Послідували нові розпорядження, і Деві, напружуючи всі сили, потягнув батька до літака. "Хлопчик не повинен знати, що машину доведеться вести йому,— він перелякається насмерть",— подумав Бен. "Цей маленький "Остер" літає сам,— сказав він.— Варто лиш покласти його на курс, а це нескладно".

Піднявся вітер, а вони все збиралися по схилу нагору. Деві тягнув, а Бен відштовхувався п'ятами, щохвилини втрачаючи свідомість і повільно повертаючись до тям. Двічі він зривався вниз, біль пронизував тіло, запаморочення почастишали. Та ось і літак: Бен наказав Деві накласти каміння біля дверцят, щоб можна було втягнути його в кабінку. Деві взявся за справу. Біля дверцят виросла гірка каміння. Залишилося найважче — залізти до кабіни. Бен уже не сумнівався, що помре, але будь що будь хотів урятувати сина. "Важливо дотягнути до Каїру і показати хлопчику, як посадити літак. Цього буде достатньо". Тільки надія допомогла йому вповзти до машини, тільки вона, надія, втримувала згасаючу свідомість. Тепер треба заспокоїти налякану дитину... Ні, він не здасться, ні за що! Бен обережно сказав Деві, що тому доведеться взятися за справу. Хлопчик слухняно виконував батькові накази. А вітер міцнішав. "Тягни ручку на себе... Не бійся вітру..." Гул мотора посилювався. І ось вони уже в небі. Бен продовжував пояснювати, що треба робити, і Деві, здавалося, заспокоївся. Вирівнявши літак, він повів його уздовж берега.

"Він упорається!" — втомлено і примирливо подумав Бен і заснув, напівголий, увесь заюшений кров'ю.

А Деві вів літак. Один, на висоті у три тисячі футів. Він не плакав більше. У нього на все життя висохли сльози.

Бен прокинувся. "Що ти бачиш?" — закричав він синові.— "Аеродроми і будівлі Каїру".

Останні зусилля. Літак відмовляється йти униз. Хлопчик підкорюючись батьковій

команді, вимикає мотор. "Остер" знижується. Нова небезпека: з аеродрому стартує великий літак. Деві тягне ручку на себе.

"Не можна! — зупинив його Бен.— Гни її вниз!"

"Вітер!" — В розпачі закричав хлопчик. До посадки залишалась хвилина. Бен знав, що наближається останній дюйм, і все в руках дитини.

"Шість дюймів!" — кричав він Деві; язик його ніби розпух від напруження й болю, а з очей текли гарячі сльози.

"На останньому дюймі він все-таки втратив самовладання, його охопив страх...і він не міг більше ні говорити, ні кричати, ні плакати..."

Та ось хвіст і колеса "Остера" торкнулися землі. Це був останній дюйм. Літак завмер, і стало тихо.

Бен вижив, хоча і втратив ліву руку. Але в госпіталі він думав не про себе. Все вирішувала зустріч із Деві. Батько знав, що їм обом потрібен час. А йому, Бену, тепер знадобиться все життя, все життя, яке подарував йому хлопчик... Він все ж дістанеться до самого серця хлопчика!.. Останній дюйм, котрий розділяє всіх і все, нелегко здолати. Але ж він, Бен, був майстром своєї справи, зовсім непоганим льотчиком.